

2023_Anul Aurel C. POPOVICI (XXII): tortura formalităților școlare?

- junimea este incapabilă în lipsa de independență morală! - strigoii reacționari?

- sporul vieții! - tirania unei patrii?

tribunism

• *cronica ideilor de* sorin lavric

strigoii
reacționari

șagunism

Aurel C. Popovici

Junimea (V)

sporul vieții familiare nu poate fi decât în raport cu părintele - model!

știința se schimbă pur și simplu în meșteșug ...

junimea este incapabilă în lipsa de independență morală, a se feri de puterea molipsitoare a diferitelor curente condamnabile...

junimea tot așa ca alte pături, înnoată în egoism, nepăsare, ură, invidii, spirit de cârtire reciprocă ...

Forme și fond în cultură!

nici atâta seamă de ciocniri spirituale nu se întâmplă ...

Cercurile bătrânilor sunt mult prea înnăbușite de formalități goale ...

TRIBUNA 1884

Anul tribunistului Aurel. C. Popovici

Aurel C. Popovici

Articolul „Forme și fond în cultură” a continuat cu episodul „V. Junimea”, din revista „Familia” nr. 41 din 12/ 21 octombrie 1886. Răspunsul la întrebarea cine își mai întregeste pregătirea - odată scăpat de „tortura formalităților școlare” -, îl găsim în continuarea articolului: «Acela în care, în decursul studiilor pătrunse și sub conducere înțeleaptă în timpul pregătirii medii, s'a deșteptat interesul viu și s'a prefăcut în fire alipirea cătră știința căreia i s'a închinat. Junimea din cestiune însă după isprăvirea formalităților dă cărțile la o parte și încetă numai decât a se ocupa cu științele. Vin acasă tinerii cu fel de fel de diplome și brevete, cari în ochii oamenilor de rând trec numai decât de puternice dovezi de știință și cari mulțimesc așteptările bătrânilor. Astfel pășesc absolvenții gradurilor academice în viața publică, păstrând abia suvenirul titlurilor ce purtau compendiile, din cari ș-au cârpicit știința pe vremea examenelor. Științele despre a căror posesiune au dâșii hârtii întărite în toată forma - le sunt în minte tot așa de străine și necunoscute ca pe vremea când viniseră la întâia prelegere la universitate. Dar este o seamă de tineri cari au păstrat incalte niște rămășițe din „studiile” făcute, dar pe scurt timp. Tinerii după terenul juridic intră la practică în oficii publice sau în biroul advocațional. Acum și rămășițele teoriilor științifice, munca îndelungată, temeul diplomelor se reduce în scurt la șabloanele de toate zilele din viața juridică, cu alte cuvinte **știința se schimbă pur și simplu în meșteșug, în care se lucrează după**

modeluri, după forme stabilite. Numai arareori găsim, că tineri brevetati în cele juridice să țină și în cariera lor definitivă neconținut pas cu înaintarea științelor sau să se îndeletnicească în vr'o altă ramură de științe, filosofice, literare etc. ca mereu să țină seamă de cultivarea minții în raport cu traiul fizic. **Ocupați peste zi cu câștigarea pâinei de toate zilele, după șabloanele știute,** timpul liber se consacră distracțiilor de felul celor ce le-am amintit la începutul acestui tratat.

În conveniri sociale se povestesc mereu casuri, procese, apucături etc., toate de natura „noutăților de zi”. Se mai discută în cercuri colegiale situațiunile politice,- în urma celor cetite prin ziare - ba în multe părți **nici atâta seamă de ciocniri spirituale nu se întâmplă.** Acum devine - tinerul din cestiune - cap de familie în chipul arătat mai sus, iar **sporul vieții familiare nu poate fi decât în raport cu părintele - model.** Cariera filosofică, de profesor,am discutat-o mai sus. Carierele de medicină, preoție etc. încă nu sunt altcum represintate în practica vieții. Nu ne permite nici timpul nici spațiul de a analiza adevăratele abuzuri ce se comit adese de către mulți candidați de felul acesta, față de aceste serioase cariere, dar din cele espuse în capitolele de mai nainte, și din analiza făcută asupra pregătirilor și isprăvilor aparente ce se fac prea adese pe terenul juridic și filosofic, poate să-și completeze ori cine idea despre celelalte cariere ocupate și represintate în chipul acesta.

Am văzut dară superficiala pregătire științifică cu care se mulțamește o parte din junime.

Acum - cel ce neconținut - își cultivă puterile intelectuale la izvoarele științelor prin îndeletniciri spirituale, **încă neglija câte odată a se îngriji de cultivarea lăuntrului său, de nobilitarea inimii, în concordanță cu a minții,** dar cel ce neglija, ba părăsește chiar cu desăvârșire, cultivarea continuă a minții, **cum va putea să poate grijă de cultura lăuntrului său?**

Din cauza dar că - în realitate - **aceste două tendințe de cultură lipsesc mai peste tot junimei,** și acesta, fiind că în fazele anterioare de educațiune nu s'a purtat grije de trezirea acestor direcțiuni de cultură proprie, **din această cauză se pot explica toate efectele condamnabile,** ce se scurg mereu din educațiunea și pregătirile **de șablon** și cari efecte se reoglindesc lămuri în idei și fapte. Nu e dar nici o mirare că **junimea este incapabilă în lipsa de independență morală, a se feri de puterea molipsitoare a diferitelor curente condamnabile ale veacului de astăzi, precum și de satisfacerea continuă a slăbiciunilor - neînfrânate.** De acea, trebuie să ne convingem, că **junimea tot așa ca alte pături, înnoată în egoism, nepăsare, ură, invidii, spirit de cărtire reciprocă,** cu un cuvânt în noianul pornirilor de rând, a isbucnirilor atât de potrivnice înaintării generale și nu mai puțin vătămătoare chiar progresului individual. **Lipsa de seriozitate și de interes adevărat zădărnicește scopul la care tinde - după formă - ori ce jună întreprindere.** Societățile academice române întemeiate sub grele împregiurări azi abia vegetează. Rapoartele date de societățile de această natură sunt forme, de aceea ce judecă spiritul și mersul acestor societăți numai după rapoartele respective, negreșit se vor simți mulțamiți - dacă nu chiar încântați! - însă cei ce sunt de față la cele ce se tipăresc în rapoarte, pe aceia îi cuprinde o mâhnire. O cauză însemnată a acestui spirit moleșit ce domnește în junime este **rezerva, ba chiar nepăsarea bătrânilor față de tineri. Cercurile bătrânilor sunt mult prea înnăbușite de formalități goale,** decât să facă tinerilor posibilă apropierea de cei mai bătrâni. Tinerii sunt lăsați în voia întâmplării, inteligența mai ostoită puțin se interesează de reala stare a junimii. Câte familii românești, bune de altcum, nu sunt cu desăvârșire închise pentru junime? Numai arare-ori întimpinăm familii cari cu binevoință îmbrățișează pe tinerimea lor și **nizuesc prin vorbe și prin fapte a contribui la armonia necesară și atât de salutară între aceste două clase de oameni.** Pre adesea un pedantism condamnabil din partea bătrânilor despartă

junimea de dânsii și stabilește **rapoarte de încordare și de străinism**. După toate aceste junimea este avisată pe sine, rătăcește în dreapta în stânga fără sivat, fără călăuz: fără cel mai mic refugiu în familiile române în contra curentelor regretabile și atât de molipsitoare din zilele noastre.

Prin urmare spiritul ce domnește în o bună parte din tinerimea română, **pe omul impresionabil și susceptibil trebuie să-l disguste până în suflet, iar pe cel serios și gânditor și pe cel ce are o inimă simțitoare pentru înaintarea noastră obștească** - pe acela trebuie să-l cuprindă groaza când trebuie să se convingă **ce neînsemnată și slabă are să fie viitoarea inteligențelor străine și aceasta cu atât mai vârtos**, cu cât o știm cu toții că numai în serioase și temeinice izbânzi în știință, în cultură, razimă întreaga noastră posibilitate de existență. Indicând acum fără patimă și fără preocupățiuni aceste regretabile adevăruri, trebuie să admitem că **este puțin liniștitoare speranța ce ne licărește în viitorul neamului nostru: trebuie să admitem, că toată nădejdea ce razimă în junimea de azi este ... „un misterioso aspettare!”**».

Din întâmplare, am descoperit articolul „**Strigoii reacționar**”, apărut în revista „**România literară**” (nr. 38-39, 18 sept. 2020), autor fiind absolventul de medicină, scriitorul și traducătorul Sorin Lavric. Reproducem începutul: «**Există o categorie de strigoi reacționari cărora posteritatea le este într-atât de potrivnică încât numele le va fi supus mereu unei proscrieri drastice**. Din rândul lor face parte Aurel C. Popovici, născut la Lugoj în 1863, într-o epocă în care Imperiul habsburgic părea să dăinuie *in aeternum*. După bacalaureatul dat la Beiuș, tînărul va pleca în 1885 la Viena, spre a urma Medicina, pe care o va întrerupe după trei ani, **sub tirania unei patimi cu mult mai mari decât grija pentru sănătatea semenilor**, și anume **pasiunea pentru problemele social-istorice**. În vinele lui Popovici fierbea **pacostea gândirii cu bătaie ideologică**: preocupat pînă la manie de soarta etniilor dinlăuntrul Imperiului Austro-Ungar, pe deasupra jignit de talpa asupritoare pe care ardelenii și bănățenii o resimțeau în urma Constituției din 1867 (în care românilor din imperiu nu li se recunoștea statutul de naționalitate conlocuitoare), tînărul va ajunge treptat la o concepție radicală, pe care o va expune mai întâi în *Statele Unite ale Austriei Mari*, volum apărut în limba germană la Leipzig, în 1905, pentru ca mai târziu să fie tradusă în românește de Petre Pandrea (...)

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

tribuna.ro/stiri/cultura/2023-anul-a-c-popovici-xxii-tortura-formalitatilor-scolare-junimea-este-incapabila-in-lipsa-de-independenta-morala-strigoii-reactionar-sporul-vietii-ti...

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2023-Anul A.C. Popovici (XXII): tortura formalităților școlare? - junimea este incapabilă în lipsa de independență morală! - strigoii reacționar? - sporul vieții! - tirania unei patimi?

Marius HALMAGHI 28.05.2023 21:12 340 vizualizari 0 comentarii

În: *Tribuna*, 28 mai 2023